

Beoordelaars: Expertiseoverleg Geboortecentrum Sophia**Eerste publicatiedatum: 13-03-2025****Doel:** Het verzamelen van urine bij de neonat voor onderzoek in opdracht van de kinderarts.**Opgesteld door:** S. Kiel, D. Spaanderman**Bestemd voor:** Kraamverzorgenden**Bevoegd om handelingen uit te voeren:** Kraamverzorgenden Geboortecentrum Sophia***Indicatie voor urineonderzoek bij neonaten***

Het onderzoek van urine bij neonaten kan om verschillende redenen noodzakelijk zijn. Wanneer een arts vermoedt dat er sprake is van een medische aandoening of een verstoring in de stofwisseling, kan urineonderzoek waardevolle informatie opleveren. Dit onderzoek kan helpen bij het opsporen van mogelijke afwijkingen en het stellen van een juiste diagnose.

- **Onderzoek op afbraakproducten**

Een belangrijk aspect van urineonderzoek bij neonaten is het analyseren van afbraakproducten. Deze stoffen worden gevormd bij de stofwisseling en geven inzicht in hoe het lichaam voedingsstoffen verwerkt en afbreekt. Afwijkende waarden kunnen wijzen op stofwisselingsstoornissen of andere gezondheidsproblemen.

- **Algemeen urineonderzoek**

Naast de specifieke tests wordt vaak een algemeen urineonderzoek uitgevoerd. Hierbij wordt gekeken naar de samenstelling van de urine, de aanwezigheid van bacteriën, eiwitten, glucose en andere indicatoren van mogelijke infecties of nierproblemen. Dit onderzoek kan helpen bij het diagnosticeren van blaasontstekingen en andere urineweginfecties.

- **Bepaling van natrium en kalium**

De concentraties van natrium en kalium in de urine kunnen veel zeggen over de vocht- en elektrolytenbalans van een neonat. Deze mineralen spelen een cruciale rol bij het reguleren van de bloeddruk, zenuwfunctie en spieractiviteit. Afwijkingen in deze waarden kunnen wijzen op problemen met de nieren of hormonale schommelingen.

- **Onderzoek op CMV (Cytomegalovirus)**

Een andere belangrijke reden voor urineonderzoek bij neonaten is de opsporing van een infectie met het cytomegalovirus (CMV). Dit virus kan al tijdens de zwangerschap worden overgedragen en bij pasgeborenen ernstige gevolgen hebben, zoals gehoorverlies of ontwikkelingsachterstanden. Door urine te testen op de aanwezigheid van CMV kan tijdig een diagnose worden gesteld en kan indien nodig een behandelplan worden opgesteld.

Contra-indicatie

- Urinekweek

Werkwijze***Materiaal en benodigdheden (te vinden op de geboortekamer of schuifkasten op de kamer)***

- 3 Onsteriele gaasjes 5x5 cm
- Plaszakje (let op: jongen of meisje)
- 10 of 20 ml spuit.

- Urinepotje (geel).
- Urinebuis (beige dop)
- Aanvraagformulier, in HiX, door de kinderarts

Uitvoering

- De kraamverzorgende krijgt mondeling de opdracht van de kinderarts voor het opvangen van urine voor onderzoek.
- De kinderarts ligt de ouders in dat er een urineonderzoek nodig is bij de neonat/
- Vertel aan de ouder(s) wat je gaat doen: Opvangen van urine doormiddel van onderstaande stappen.
- Was je handen.
- Plaszakje fixeren (let erop dat je het specifieke plaszakje gebruikt voor een jongen of een meisje) OF gebruik gaasjes in de luier welke de urine opvangen. De gaasjes worden bij een jongetje onder de penis gelegd. Bij een meisje voor de urethra.

Werkwijze voor het opvangen van urine met een plaszakje:

Nadat de urine in het gefixeerde plaszakje is geloosd, zorg je ervoor dat je de urine overgiet in een steriel urinepotje. Vervolgens kun je het urinepotje sluiten. De sticker kan van het urinepotje worden verwijderd, zodat de urinebuis op het vacuümsysteem van het urinepotje kan worden aangesloten. De urinebuis kan samen met de aanvraagsticker (in HiX, aangemaakt door de kinderarts) ingeleverd worden bij het laboratorium.

Werkwijze opvangen urine middels gaasjes:

Nadat de gaasjes nat zijn stop je ze, nadat je de stamper van de spuit verwijderd hebt, in de overgebleven spuithuls. Stop hierna de stamper weer terug in de huls en druk de urine uit in het daarvoor bestemde urinepotje.

Zijn de gazen extra nat, dan is het uitknijpen met een disposable handschoen aan ook toegestaan. Voor alle onderzoeken hierboven vermeld is minimaal 1 ml urine nodig.

Vervolgens kun je het urinepotje sluiten en de sticker van het urinepotje verwijderen, zodat de urinebuis aangesloten kan worden op het vacuümsysteem van het urinepotje. De urinebuis kan samen met de aanvraagsticker (in HiX, aangemaakt door de kinderarts) ingeleverd worden bij het laboratorium.

Aandachtspunten

Let op: urine welke bevuild is met faeces kan alleen gebruikt worden voor onderzoek op afbraakproducten.

Voor de andere onderzoeken moet de urine schoon zijn.

Werkwijze – nazorg:

- Noteer in a termes dat er urineonderzoek heeft plaatsgevonden.
- Houd contact met de kinderarts over de uitslag van de urine.
- Spreek met de kinderarts af wie de ouders informeert als de uitslag van het onderzoek.
- [Noteer in Atermes de uitslag van de urine en de gemaakte afspraken.](#)

Bijlagen: -**Bronvermelding/Literatuur:-**

Disclaimer: de protocollen van het Geboortecentrum Sophia zijn beperkt geldig, de protocollen kunnen namelijk worden aangepast. Controleer daarom bij gebruik van een uitgeprint protocol of u beschikt over de meest recente versie via de website of het digitale GCS handboek.